

ПРЕДГОВОРЪ

Когато посѣтихъ раскопанитѣ останки на единъ старъ градъ, които повѣсхитително отъ животворния въздухъ на тихото небе и отъ цвѣтнитѣ долини и кедровы дѣбрави на южнитѣ страны привличать пѣтницитѣ къмъ околнитѣ на Неаполь; когато видѣхъ новы еще, тѣй да рекъ, къщята, мегданитѣ, улицитѣ, храмоветѣ и театритѣ на единъ градъ съвремененъ на най славнитѣ епохи на Римската Държава, азъ който по възможността си са посветихъ на оживотвореніето и на творчеството въ словесното искусство, обладахъ са отъ силно желаніе да възобновѣмъ развалинитѣ, на които бѣ начертана красотата на древността, да съживѣмъ опазены тѣ отъ времето до насъ кости, да проминъ мрака на осмнайсетъ вѣка, и да подигнѣмъ на новъ животъ подземния този градъ.

Лесно е да си въобрази чловѣкъ колко усли желаніето ми къмъ туй предпріятіе самытъ градъ Помпея и близолежащото до него море, което нѣкога е одушевлявало търговіята му, приемало гостолюбиво изгнаницитѣ, и лижи сега подножіята му; както и страшната гора Везувій която постоянно изрыгва дымъ и пламкъ и са издига сѣкоги надъ него.

Но изначало еще познавахъ че щѣхъ да имамъ да са борѣмъ съ безбройны трудности. Описаніето на средневѣковитѣ обичаи и животъ и то не е нѣщо лесно, и изысква остроумно перо; при сичко туй, то предпріятіе са вижда лесно и удобонзвършително ако са сравни съ дѣлото което бы предприелъ единъ повѣствователъ на събытія отъ отдалеченна епоха, съ които не сме толкосъ близкы. Ный имамы естественна симпатія къмъ чловѣцитѣ на феодалната епоха и пріятелскы връзки ны съединяватъ съ тѣхъ; тѣ чловѣцы сж были наши дѣды, и отъ тѣхнитѣ обичаи са създадохъ нашитѣ обичаи, нашата религія е същата тѣзи на рыцарскитѣ наши праотцы, тѣхнитѣ гробове украсяватъ без-